

25. maj 2011

EM2011/84

I medfør af § 36 i Inatsisartuts forretningsorden fremsætter jeg hermed følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt formelle sprogkrav og sproglige kvalifikationer i grønlandsk bør være udslagsgivende i forhold til at give borgere, der ikke er omfattet af den Nordiske sprogkonvention, opholds- og arbejdstilladelse.

(Medlem af Inatsisartut Akitsinnguaq Olsen, Siumut)

Begrundelse:

Det er Siumuts grundlæggende holdning, at alle er velkomne i Kalaallit Nunaat, uanset etnicitet, køn, religion, seksuel orientering og sprog.

Det er vigtigt, at holde fast i denne principielle tolerance. På den anden side bør vi også overveje om tiden ikke er moden til, at vi hjælper den sproglige og kulturelle integration lidt på vej med et bestemt men, også et kærligt ment puf, til de kommende og nuværende medborgere, der ikke behersker det grønlandske sprog.

Det er ikke ukendt, at flere og flere mennesker uden for de nordiske nationer (kulturkreds) søger til Grønland for at skabe sig en fremtid.

På råstofområdet har vi de seneste år set en stigende interesse fra mine- og olieselskaber for at undersøge og udnytte rigdommene i Grønlands undergrund.

Såfremt flere af de nuværende mineprojekter bliver realiseret vil det nødvendigvis medføre, at der vil komme en del mennesker til Grønland med en anden national baggrund, end den vi kender fra de nordiske lande.

En del af disse mennesker vil med sandsynlighed blot opholde sig i Grønland i en kortere periode i forbindelse med opstarten af råstofprojekter, hvorefter de vil rejse videre.

Imidlertid kan det i længden ikke udelukkes, at det vil være nødvendigt med en mere permanent indvandring for at sikre en kommende råstofindustri den nødvendige arbejdskraft.

Dette vil efter vor mening betyde, at der bør overvejes tiltag, der kan sikre, at disse mennesker på sigt kan integreres i det grønlandske samfund.

Siumut finder indledningsvis, at det bør undersøges, hvorvidt der er juridisk hjemmel for, at der fra Selvstyrets side kan stilles formelle krav til sprogfærdigheder, for borgere fra ikke nordiske lande i forbindelse med udstedelse af en opholds/arbejdstilladelse.

Der bør naturligvis også i denne forbindelse udarbejdes et estimat af de samlede udgifter, der måtte være forbundet hermed samt behovet for grønlandsk sprogede undervisere.

På sigt finder Siumut, at tilgangen af arbejdskraft, der ikke er omfattet af den nordiske sprogkonventions område, bør reguleres i lov eventuelt efter nedenstående principper:

- Enhver person, der ikke er omfattet af den nordiske sprogkonventions område, og som ønsker at få en permanent opholds- og arbejdstilladelse i Grønland er pligtig til i løbet af en tre årig periode at modtage undervisning i grønlandsk og bestå en færdighedsprøve i grundlæggende grønlandsk. Ud fra en rimelighedsbetragtning bør man kunne gå til prøven 3 gange. Såfremt prøven ikke består kan der ikke tilstås personen en permanent opholds og arbejdstilladelse.
- Det bør i sammenhæng med sprogpøven, ligeledes overvejes, hvorvidt der er grundlag for at udfærdige en lovgivning, der sikrer, at personer uden for Rigsfællesskabet og den nordiske sprogkonventions område efter 5 år med arbejds- og opholdstilladelse i Grønland kan opnå stemmeret til kommunal og Inatsisartutvalg.

Vi bør ikke være blinde for, råstofsektorens potentielle mulighed for at give Grønland en selvåren økonomi også kan rumme udfordringer af sproglig og kulturel art. Det er vigtigt, at den dimension som forespørgselsdebatten peger på, ikke overses i begejstring over de potentielle økonomiske goder, der ligger i horisonten.